

РІК II.

СІЧЕНЬ

Ч. 1

УКРАЇНСЬКІ ШКІЛЬНІ ВІСТІ

ПІДРУЧНИК

ДЛЯ ДЯКОУЧИТЕЛІВ І ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ
ПРИ НАВЧАННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

— 1929 —

РІК II.

СІЧЕНЬ
1929

Ч. 1

УКРАЇНСЬКІ ШКІЛЬНІ ВІСТИ

ПІДРУЧНИК
ДЛЯ ДЯКОУЧИТЕЛІВ І ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ ПРИ
НАВЧАННЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

ВИХОДИТЬ РАЗ НА МІСЯЦЬ

ВИДАЄ ТОВАРИСТВО ГР. КАТ. ДЯКОУЧИТЕЛІВ
В АМЕРИЦІ.

РЕДАКЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Т. Каськів, Й. Буката, А. Гела.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

600 High St.,

Newark, N. J.

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік ..... 1.00 дол.,

На півроку ..... 60 цнт,

Поодинокє число 10 цнт.

УРЯДОВІ ВІСТИ

Протокол зборів укр. кат. Дякоучителів округу Вилкс Беррі, Па., які відбулись дня 24. грудня 1926, в Едварсвил, Па.

Збори отворив тов. Ю. Голович молитвою; пояснив ціль зборів і покликав на председателя тов. Матвієва.

Тов. Матвіїв подякував за честь і сказав до зібраних товаришів:

Товариші! Вже цілий один рік минає, як ми мали збори в Скрантон, Па. На згаданих зборах зреорганізовано наше товариство і вибрано головний уряд з околиці ньюйорської. Досі від головного уряду не маємо жадного повідомлення, чи робиться яка робота в справі нашої організації, або чи хочуть будеться робити. Тому то ми нині зіхались на ті збори, щоб обговорити справи нашої станової організації і щоб впімнутися в головному уряді вияснення річи.

Відтак покликав тов. М. Сокольського, щоб обняв уряд писаря зборів. Тов. Сокольський перечитав листи від тих дякоучителів, які не могли з важних причин приїхати на збори. Майже всі листовно годились на усі точки, які збори нинішні ухвалють. По перчитанню листів розвелася ширша дискусія про товариство і головний уряд. На внесенне тов. Матвієва, підперте тов. Головичем, рішено, щоб головний уряд остався на дальше тойсамий, що вибраний був в Скрантон, Па. в 1925. р. Тов. Заяць, поставив внесенне, щоб віднести до головного уряду, аби скликав загальні збори дякоучителів в Америці. Колиб головний уряд не хотів або не міг, наш тимчасовий комітет має зайнятися скликаннем таких зборів самий. Принято, Товариші Дроздяк і Петриканин говорять про ціль заповомогу для товаришів. Ухвалено відложити до загального зїзду дякоучителів. Тов. Матвіїв вносить, щоби подбати вже раз про заведенне однакових шкільних підручників для навчання по наших школах, які були-б найвідповіднійші. Принято.

Тов. Голович дає внесенне, щоби кождий дякоучитель належав до свого товариства. Принято. Тов. Заяць дає внесенне, щоби головний уряд зладив комунікат до дякоучителів і розіслав, а кошта мається покрити із збірки, яку кождий дякоучитель має зложити в сумі \$2.00. Принято.

Всі товариші присутні на цих зборах рішучо домагаються

від головного уряду, щоби взявся щиро й серйозно до праці і для добра товариства.

Збори закінчено молитвою, Достойно єсть. Відтак товариші розіхалися домів.

М. Матвіїв, пред.

М. Сокольський, писар.

— о —

Засідання дякоучителів околиці Вилкс Беррі, Па., відбулося 12 січня в Нентикок, Па.

Засідання перепроводжував предсідатель тов. Т. Каськів.

На засіданню обговорювано справи товариства дякоучителів, а найбільше справи рідної школи. Ухвалено загальний зїзд всіх дякоучителів на день 22 лютого, 1929, до Гейзелтон, Па.

М. Сокольський, писар.

— о —

Проситься всіх Товаришів і Передплатників прислати належитість за часопись. Число 2 і 3 вислано до кожного Товариша по 50 примірників. Хто буде потребувати більше чисел нехай напише до комітету. Розповсюджуйте всюди свою шкільну часопись.

Підхлібство се фалшиві гроші, яку вбогі духом пускають в обіг.

Лярошфуко.

Удачна брехня се гарне зверхи яблуко, а зігниле в середині, від насіння.

Шекспір.

Віра будує міст через пропасть смерти.

Янг.

Для віруючої молоді нема невдачі.

Булвер.

А. ГЕЛА.

КОРОТКИЙ НАЧЕРК ІСТОРІЇ МЕТОДИ ПЕРШИХ ПОЧАТКІВ ПИСЬМА

Жадна відай наука не має стільки ріжних назв і відтінків, що метода читання і писання. Тут, що учитель, то й метода. Часом навіть якась мала подробиця дає не одному вчителеві притоку вважати себе за творця нової методи. В тому предметі панує, особливо в нас хаос і неясність думок. Розібратися в тих методах, ввести учительство в їх розуміння, дати коротку характеристику тих метод, — буде завданням отсего розділу.

Всі дотеперішні способи і методи навчання читання можна поділити на:

а.) Метода силябічна

б.) Метода звукова.

Метода силябічна уважається за найстаршу. Наука читання після цієї методи полягала на вивченню цілої азбуки, з якої відтак укладано ріжнородні склади і слова. При пізнаванню знаків, не узгляднювано звука букви, тільки її назву. Отже в латинським письмі читано букви так: a, be, ce, de, e, ef, і т. д. а в українським (зглядно руським): аз, буки, віді, глаголь, гама, добро, како, живіте. Після силябічної методи складано і відчитувано слова механічним способом, ось як: Наприклад. слово «баба» треба було так читати буки, аз, ба, буки, аз, ба, баба. Ця метода тревала до половини 19-го століття. Знана вона нам з оповідання старрих дякоучителів. Наука, подавана після тої методи, була дуже трудна, але слушність каже нам признати, що з старої школи виходили нерав світлі люде. То залежало більше не так від методи, як радше від учителя.

Хотяй вправді тепер вже заперестали називати букви після старої методи, буки, віді, глаголь, гама і т. д. однак у декотрих наших дякоучителів, вкоренився і до нині звичай називати букви після способу латинського, бе, ву, га, ге, де, і т. д. Отже обі ці методи являються під пору утяжливими і недоцільними, бо на пр. хотівши зложити слово лавка, требабскладати, ел, а, ву, ка, а, лавка.

.....**Звукова метода.** В найновіших часах, представники і педагогіи звукової методи станули на тому, що дітям треба подавати звук знака а не його назву. На тім власне узасаднюється звукова метода. Отже після цієї найновішої методи треба називати букви як вони звучать. б, в, г, д, і, ж, і т. д. а тоді на пр. слово лавка, дається дуже легко зложити, л, а, в, к, а. До цієї методи повинні застосуватись всі наші дякоучителі при навчанню в українських школах в Америці.

ЙОСИФ БУКАТА.

НАРОДНЯ СКАРБНИЦЯ

(Дальше).

- “Ох, бодай той здоров був,
Що горівку роздобув”
А той що так промовляє,
Певно здоровля не має.
- “Хто горячим попарився,
В зимне подуває”
Однак строга осторога
Не все місце має.
- “Не тільки світа що в вікні”
Добре це говорить
Читай книжки та й газети,
Світ ти ся отворишь.
- “Громада по нитці, бідному сорочка”
В тім наука буде.
Коли дадуть бідним поміч,
Не збідніють люде.
- “З великої хмари, малий дощ буває.”
Однак нераз з малих причин
Кров ся проливає.
- “А яка громада, така її рада”
Треба памятати,
Щоб на уряд лихих людей
Тай не вибирати.
- “Меньше вкусиш, скорше ковтнеш”
Що-ж в тім за наука?
Роби меньше, але добре,
Ось і ціла штука.
- “За сиротою Бог з калитою”
Як ми Божу поміч будем
В тім надуживати,
То сиротам гіркі сльози
Не будуть всихати.

“З чужого коня серед дороги злази”
 Кому-ж це сказати?
 Ляхам! Вони з нашої країни
 Будуть утікати.

СЛОВО ДО РОДИЧІВ І УЧИТЕЛІВ

Кожний думай, що на тобі
 Мільонів стан стоїть,
 Що за долю мільонів
 Мусяш дати ти одвіт.

(Іван Франко).

Як родичі так і вчителі повинні мати все на пам'яті отсі повисше наведені слова. Вони немов виключно для нас написані. Бо й справді, хто може мати більшу відвічальність як не ті що виховують і навчають тих, які мають стати в майбутньому народом! А що ми звичайно не доцінюємо наш стан, а тим самим й легковажимо його завдання, то й недиво що приходить нам не раз почути гіркі слова правди про вихованне нашої дітвори. Щоби цьому лихови бодай вчаси зарадити, станове товариство дякоучителів почало перші кроки. Та ся праця мало принесе користи, коли члени товариства і родичі не прийдуть із своєю помічю.

На жаль, треба сказати, що ще много є таких родичів тай дякоучителів, що для них вихованне дітий сталось байдужим. А так не повинно бути. Справа виховання наших дітий повинна бути все на першому місці.

Пам'ятаймо! Хто свому народови бажає добра, той передівсім дбати-ме про вихованне дітий, себто про Рідну Школу. Іншими словами, яка рідна школа, такий і будучий нарід. Тому оцих кілька слів хай стануть заохотою тим, що по якийсь причині сталися байдужими.

Ставаймо всі в ряди до боротьби з лихом, яке виявляється при невмілому чи байдужому вихованню і навчанню нашої молоді. До цієї боротьби повинно стати усе наше українське громадянство, і бодай в шкільній справі не повинно стати ніщо на перешкоді.

Йосиф Буката.

ХТО НАЙКРАСШИЙ УЧИТЕЛЬ?

Сього літа був я в гостях у свого товариша, Михаська, на селі. Його батько є священиком. Він дуже поважний і добрий для нас малих. Часто ходив з нами далеко на прохід. Ми розмовляли про всяку всячину. Раз зійшли ми на розмову про наших шкільних учителів. Один вихваляв сього, другий того, та батько Михаська переконав нас, що кождий учитель добрий і кождий, в міру своїх сил, старається нас, дітей, добра навчати.

— Але чи відомо вам, діти, — запитався священик по хвилині — котрий з учителів є для нас усіх найкрасший учитель: Для вас малих і для нас старих, для усіх людей цілого світа:

— Ов! — думаю собі — то мусить бути якийсь дуже мудрий учитель!

Пробуємо вгадати, і не можемо.

— Я вам скажу — відповів священик з усмішкою, бачучи, що ми самі не вгадаємо. — Тим найкрасшим для нас усіх учителем є: наш Спаситель, Христос! Ви вже певно читали дещо в Святому Писмі Нового Завіту (в Біблії) про Христа і про Його науку.

Наука Христа дуже ясна і зрозуміла для кожного. А говорить вона таке: Люби Бога і ближнього! А що ближнім нашим є кождий чоловік на світі, то ми повинні любити кожного. Та любов повинна показуватися в ділах. Ми повинні кождому в біді і в клопотах помагати, порадити, ратувати. Якби так усі справді робили, то всі люди були-б щасливі. Бо на землі є для всіх людей усього добра подостатком, тільки що деякі люди із зависти та із захланности не дають другому користуватись тим добром так як самі користають.

— А чому не всі люди поступають так, як учив Христос? — запитався Михасько.

— Тому, любий сину, бо ще не всі пізнали світло Христової науки, а теж багато з тих, що пізнали, ще не перемогли в собі нахилу до зла, до ненависти, до самолюбства.

— А як можна це в собі перемогти?

— Треба постановити собі так: Від нині буду все і всюди робити лише добре, то значить: що не буду робити другому того, що мені самому було би неміле, якби він мені це вчинив.

Ми призадумались над тими гарними словами і мовчки ішли додому. Справді! Наука така проста і здається така легка до сповнення, а так мало людей після неї поступає. Ми рішили собі в душі, відтепер бути добрими для всіх.

Скажи собі так і ти, любий читачу, і ти, мила читачко!

ХТО ЯК МАМА

співаєся на нуту, Дай нам Боже добрий час.

Хто вас діти сильно любить,
Хто вас діти все голубить,
Хто старається про вас
Безнастанно в кождий час?

Мати наша дорога,
Добра, мила, золота!

Хто вас діти засипляє,
Хто вас діти убирає,
Хто вам каже казочки,
Хто дає даруночки?

Мати наша дорога,
Добра, мила, золота!

Хто, коли ви є злосливі,
Непослушні і лінівіві,
Ходить в смутку і журбі
З тяжким горем на душі?

Мати наша дорога,
Добра, мила, золота!

“Eliza, my child,” said a very prudish old maid to her pretty niece, who would curl her hair in beautiful ringlets, “if the Lord had intended your hair to be curled he would have done it himself.”

“So he did, auntie, when I was a baby, but He thinks I am big enough to curl it myself.”

УКРАЇНЦІ В ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

(Допись з Елизабет, Н. Дж.).

Про українську школу, діточу виставу і про виховання українських дітей в школі і дома.

В неділю, дня 23-го грудня, 1928 в годині 7:30 вечір відбулося в нас діточе представлення під назвою Добрі Діти.

Вже в годині 7-мій почали сходитись Українці, а найбільше родичі з діточками до шкільної салі. Приходили з діточками, тому що знали, що загостить до них того вечера св. Отець Николай. Видно, що шкільні діти дуже люблять св. о. Николая, бо вчасно шкільна саяла була заповнена, так що не було вільного місця.

Перед представленням пояснив коротко зміст штуки, учитель С. Грабар а відтак розпочато гру. Всі шкільні діти які грали свої ролі, виказались дуже добре. На найбільшу похвалу за ширу працю заслугує учитель наш п. С. Грабар, який показав свої здібности в навчанню в школі, що діточки гарно говорять і акцентують по українськи.

Після третього акту п. учитель С. Грабар дав вітчит для зібраних про свою рідну школу в Елизабет, Н. Дж. В нашій громаді давно вже існує українська школа при українській католицькій церкві, в якій діти вчать по своему рідньому релігії, української мови, читання, писання, історії України, граматики, географії і співу.

Я згадав уже, що в нашій громаді давно вже існує українська школа, але на жаль мушу сказати, що багато наших родочів находиться тут, що не розуміють і не інтересуються такою школою. Таких родичів діти не вміють ні читати ні писати, ба навіть ані одного слова говорити рідною мовою. Я дивуюсь як можна так дітей оставити і занедбати! Діти таких родичів, що не посилають їх до своєї рідної школи, стаються яничарами свого народу; встидаються признаватись до своїх родичів і свого народу. Родичі такі нераз жалуються на своїх дітей, що не слухняні; що не тримаються свого дому; і що не віддадуть пошани для своїх родичів. Чия в тому вина? Кождий признасть, що родичів.

Яка користь для таких родичів, що посилають свої діти до української школи,

Родичі які інтересуються рідною школою, посилаючи своїх діточок до такої школи, мають неаби яку користь із них. Велику користь і велику потіху мають, тому бо виховують свою дитину в своєму рідному дусі в рідній мові і не чуються у своїй власній хаті між своїми рідними дітьми — немов чужі між чужими.

Щоби наша школа давала ще ліпшу користь і хосен для нашого молодого покоління, учитель звертає вам увагу на вихованне дитини дома. Крім того що родичі стараються для своєї дитини, аби не було голодне, гарно вбране, повинні також звернути увагу на вихованне і науку рідної мови своєї дитини. Такі родичі, що стараються про свої діти, повинні вимагати від них послуху і праці.

Дятого кличу до Вас, Родичі: Нагинайте галузку, покіль молода, бо коли підросте, тоді не вспієте нагнути. Хотяйби деякі діти не мали охоти ходити до своєї рідної школи, тоді треба такі діти присилувати. Три дні в тижні по дві години ввечером прийти на науку не так тяжко.

До нашої школи ходить двоє дітей споза Елизабету брат і сестра, а що обоє добре вчаться і заховуються спокійно в школі, я звернув на них особливу увагу. Одного разу поспитав я матір тих дітей про вихованне їх. Мати відповіла: Своїх дітей я ніколи не бю, та коли заслугують на кару, то мушу покарати але в інший спосіб. Коли моя дитина в чимось провиниться, задаю їй сидіти на одному місці через дві години, а притім мусить ще щось і робити. Моя дитина мусить завсіди в пору лягати спати. Перед сном мусить гарно вмитися, змовити вечірні молитви, аж тоді може кластися спати. Рано пильную, щоби тесаме дитина зробила. Остерігаю їх і не позволяю ходити поміж злу компанію. Я навчила їх так від молодости і тепер опору від них не маю ніякого. Коб лиш Бог дав їх так дальше підховати, щоби вирости великі, тоді будуть з них добрі люди.

Гарний примір виховання дітей такої матері. Ви повинні всі такий примір наслідувати. Обовязком родичів говорити дома до своїх дітей тільки по українськи, тоді дитина буде привикати і вчитися поправно говорити по українськи. Ввечерами, коли позволяє час, обовязком родичів приказувати своїм дітям читати на голос українськи задачі або хотьби українські часописі. Не тіштеся, Родичі, тим, що Ваша дитина вже добре говорить і читає по англійськи, бо она і так буде се

вміти, але звертайте увагу перше всього на свою рідну мову.

Наш поет співає у своїх думках: І чужого научайтесь, свого не цурайтесь, бо хто матір забуває, того Бог карає. В тих словах наш поет наперед пророкував, що ми Українці будемо на чужині і треба нам тих слів!

Ми вчителі тепер зреорганізовані і почали видавати свою часопись під назвою Українські Шкільні Вісти. Згадану часопись Ви повинні всі пренумерувати, бо вона служить виключно тільки для поліпшення українських шкіл в Америці. Один найважнійший крок який зробило Товариство, се "репорт-карти," карти звідомлення. Згадані репорт-карти багато допомагають в науці, а то для того, що родичі будуть знати, як їх дитина учиться в українській школі. Контролі над дітьми жадної не було, а тепер контроля на кожному кроці. Для того родичі дітий повинні добре переглянути карту звідомлення, а з неї довідається, як їх дитина заховується в школі, кілька днів стратила науки, і як поступає в науці. Самі діти, як я переконався, дуже вдоволені картами, мовлять тепер українська школа таксамо як і англійська.

Коли ми будемо так пильнувати і старатись про свою школу, то будемо мати виховану гарно нашу молодь на потіху Вам родичам та на славу нашої України.

За цей гарний відчит гості нагородили свого любленого учителя грімкими оплесками, яким не було кінця.

По представленню загостив св. о. Николай і роздавав всім аматорам і добрим діточкам подарунки. Яка-ж утіха була поміж молоденьким квітом, годі описати. Серце раділо бачити той молоденький український квіт в так гарному настрою. Всі одушевлені з усмішкою і з дарунками виходили з представлення домів, бажаючи діждатись так гарного свята на другий рік. Честь і слава таким українським робітникам на полі шкільництва як п. С. Грабар.

Гість.

"Queer, isn't it?"

"What's queer?"

"Why the night falls"—

"Yes."

"But it doesn't break."

"No."

"And the day breaks"—

"Yes."

"But it doesn't fall."

And he was gone.

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНОК

Танок це відміна звичайної руханки, яку ви всі по школах управляєте. Танок це руханка форми й ритму. Кождий танок має свою спеціальну форму, яка надає йому питомий характер. А ритм це докладність виконання всіх рухів, з яких кождий танок формується.

Наука танку це не легка річ, якби це неодному так спершу здавалося. Це штука, штука мистецьких рухів, що з грецька називається: хореографія.

Греки, цей найкультурнійший народ у давніх часах, дуже велику увагу звертали на танок.

Танків учили в старинній Греції по школах. З гаю Академоса перенесено науку цієї штуки до всіх гімназій. Покровителькою танків назначено музу Терпсихору.

Після цих старинних взорів постановив один швейцарський музик і професор руханки, Далкрозе, відновити науку танку тай це йому вповні удалось. Він уложив основи й методу цієї науки, яку названо від його імени — методою або школою Далкроза. Із цієї школи вийшло багато славних мистців танку, які сей новий спосіб навчання танків рознесли по всьому світі.

В Парижі основано навіть окрему академію танків, де вчать після правил Далкроза усіх танків, а головно національних. А треба знати, що ніде не пробивається так ярко характер кожного народа як в його танках і піснях.

Аж тепер пізнали люди, що нема красших танків над танки своєрідні, народні, національні. Представте собі образ, якби то смішно виглядав Мурин при танку “коломийки,” або Папуас, який намагався би вибивати босими ногами грімкий такт “козака,” або загонистого “аркана.”

А тепер знову, як дивно виглядати-ме Европеець, що старається із запалом танцювати муринський танок. Це такесаме, якби вола убрали в шори й запрягли до автомобіла.

Тому то кождий нарід повинен плекати передівсім своїй питомі, національні танки.

Таких танків і пісень, які має український нарід, годі в цілому світі найти йому рівних. Тільки, на жаль, ми не знаємо своїх пісень і танків. Нас аж Німець (як сказав Шевченко) або інший чужинець вчити-ме нашого рідного. Ви читали певно нераз у часописях, які то лаври по всіх краях Европи й Аме-

рики збирав український національний хор Кошиця. Як то царі і князі схиляли свої короновані голови перед славними танцюристками російських балетів, що були українського походження, а до “русскости” приневомили їх обставини.

Останніми часами видно в нас зміну в користь українських танків. Від перших спроб звісного й небуденного танцюриста Авраменка, проводять в житте ідею віднови й угрунтовання українського танку, також інші українські мистці.

ДИВНІ РИБИ

Як риби ловлять добичу над водою.

Є й такі риби, що хоч живуть у воді, то добичу ловлять над водою. В горячих краях живе риба, що вміє водою стріляти. Сю рибу називають стрільчик.

Пливає вона все близко поверхні води і глядить, чи не летить над водою який небудь необережний метелик, муха, чи інша комашка. Коли тільки побачить добичу, підпливає ближше і стріляє в неї каплиною води.

Сю каплину риба викидає з рота і все дуже влучно. Риба дуже добре попадає в ціль, як добрий стрілець. Комаха паде в воду і риба зїдає її.

Як риби повзуть по сухому.

Деякі риби вискакують самі з води за добичею і ловлять необережних комах. Та є й такі породи рыб, що живуть у воді, а полювати можуть на землі. В Індіях виводиться риба, що звється лазун, або повзучий окунь. Ся невеличка рибка може вийти з води на беріг і оставати тут по кілька годин. У роті тої риби є осібна торбочка. Як риба хоче вийти на беріг, то наповняє торбочку водою. Колиж на суші почнуть у неї зяви висихати, тоді риба звогчує їх водою з торбочки. Риба-лазун не лише вилазить на берег, але може лазити також і по деревах. Замість ніг уживає тоді хвоста, плавців і зявних покриток. Як риба вийде на беріг, то ловить тут усякі дрібні звірятка і живиться ними.

МОЯ ЛЮБОВ.

Люблю в погідний ранок сонце
І місяць срібний в ясну ніч,
Люблю садки, квітки в віконци
І гарних казочок безліч.

Люблю сопілки звучні тони
І тиху пісоньку женців,
Люблю, як в церкві дзвонять дзвони,
Як ллется річка з гір, верхів.

Люблю красу, весну і силу!
Танок і гру в свобідний час,
Люблю з душі геройські діла
За волю, поступ і гаразд.

Над все однак — над ясну днину,
Над сонце, молодість, весну:
Люблю наш люд, люблю Україну!
Над все люблю я Вівчину!

Павло Богущкий.

СИЛА МУХИ

Як добувають собі їду мухи й жуки.

Мухи, жуки, хрущики, та всякі інші комахи немало працюють, щоб добути собі поживу. Одні комахи їдять тільки падлину, другі вибирають собі живі жертви.

Як трупи зачинають гнити, злітається на них багато всяких комах. Зразу прилітають ті, що проколюють шкіру; потім прилітають мухи-мяснухи і складають на трупа свої яечка. За день, за два вилягається з тих яечок багато червачків.

Кожда муха може знести до двайцять тисяч аечок. З кожного яечка вилягається червачок. Червачки ростуть так скоро, що за добу побільшуються двісті разів. Вони жеруть дуже швидко та зїдають багато мяса.

Червачки з яечок трох мух-мясних можуть зїсти за кілька днів мертвого коня, — таксамо скоро як лев.

